

COMMERCE

PAPER-III
OCT-14/17

Name & Signature of the Invigilator

ICR Answer Sheet No. :

--	--	--	--	--	--

Roll No. :

--	--	--	--	--	--

Roll Number in words : .....

Time : 2.30 Hours]

No. of Printed Pages : 36

[Maximum Marks : 150

Instructions for the Candidates

1. Write your Roll Number in the space provided on the top of this page.
2. This paper consists of Seventy five (75) multiple choice type questions. All questions are compulsory.
3. At the commencement of examination, the question booklet will be given to candidate. In the first 5 minutes, candidate is requested to open the booklet and compulsorily examine it as below :
  - (i) To have access to the question booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal and do not accept an open booklet.
  - (ii) Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to pages/questions missing or duplicate or not in serial order or any other discrepancy should be got replaced immediately by a correct booklet from the invigilator within the period of five minutes. Afterwards, neither the question booklet will be replaced nor any extra time will be given.
  - (iii) After this verification is over, the test booklet number should be entered in the ICR answer sheet and the ICR Answer Sheet number should be entered on this test booklet.
4. Each item has upto four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). The answer should be a capital letter for the selected option. The answer letter should entirely be contained within the corresponding square.

Correct method Wrong method OR
5. Your responses to the items for this paper are to be indicated on the ICR Answer Sheet under Paper III only.
6. Read instructions given inside carefully.
7. Rough work is to be done in the end of the booklet only.
8. You have to return the original ICR Answer Sheet to the invigilators at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the examination hall. You are, however, allowed to carry duplicate copy of ICR sheet and test booklet on conclusion of the examination.
9. Use black ball point pen.
10. Use of any Calculators or log tables or any other electronic devices is prohibited.
11. There shall be no negative marking.
12. In case of any discrepancy in Gujarati and English version of questions the English version should be taken as final.

પરીક્ષાર્થીઓ માટે સૂચનાઓ :

1. આ પાનાની ટોચમાં દર્શાવેલી જગ્યામાં તમારો રોલનંબર લખો.
2. આ પ્રશ્નપત્રમાં બહુવૈકલ્પિક ઉત્તરો ધરાવતા કુલ પંચોતેર (૭૫) પ્રશ્નો આપેલા છે. બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
3. પરીક્ષાની શરૂઆતમાં ઉમેદવારને પ્રશ્નપુસ્તિકા આપવામાં આવશે. પ્રથમ ૫ મિનિટ દરમિયાન, ઉમેદવારે પ્રશ્નપુસ્તિકા ખોલી અને ફરજિયાતપણે નીચે મુજબ પરીક્ષણ કરવું.
  - (i) પ્રશ્નપુસ્તિકાનો વપરાશ કરવા માટે આ કવર પેજની ધાર પર આપેલ સીલ ફાડી નાખો. કોઈપણ સંજોગોમાં સીલ સ્ટીકર વગરની કે ખુલ્લી પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારશો નહીં.
  - (ii) કવર પૃષ્ઠ પર છપાયેલ નિર્દેશાનુસાર પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નો પૂઠો અને સંખ્યાને બરાબર ચકાસી લો. ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા કે જેમાં પૂઠો/પ્રશ્નો ઓછા હોય, બે વાર છપાયા હોય, અનુક્રમમાં અથવા કોઈ અન્ય ફરક હોય અર્થાત કોઈપણ કારણે ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા સ્વીકારવી નહીં. એને જો ખામીયુક્ત પ્રશ્નપુસ્તિકા મળી હોય તો નિરીક્ષક પાસેથી તુરંત જ બીજી સારી પ્રશ્નપુસ્તિકા મેળવી લેવી. આ માટે ઉમેદવારને પાંચ મિનિટનો સમયગાળો આપવામાં આવશે. પછીથી, પ્રશ્નપુસ્તિકા બદલવામાં આવશે નહીં કે કોઈ વધારાનો સમય પણ આપવામાં આવશે નહીં.
  - (iii) આ ચકાસણી સમાપ્ત થાયપછી, ટેસ્ટ પુસ્તિકા નંબર ICR જવાબ પત્રકમાં લખવો અને ICR જવાબ પત્રક નંબર પ્રશ્નપુસ્તિકા પર લખવો.
4. પ્રત્યેક પ્રશ્ન માટે ચાર ઉત્તર વિકલ્પ (A), (B), (C) અને (D) આપવામાં આવેલ છે. પસંદગીનો જવાબ માત્ર અંગ્રેજી કેપીટલ મુજબ દ્વારા જ આપવો. પસંદ કરેલ અંગ્રેજી કેપીટલ અક્ષર આપેલ ખાનામાં સંપૂર્ણ રીતે સમાઈ જાય તે રીતે લખવો.

સાચી રીત :

ખોટી રીત :

અથવા

5. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાના પ્રશ્નોના જવાબ અલગથી આપવામાં આવેલ ICR જવાબ પત્રકમાં પેપર-૩ લખેલ વિભાગમાં જ લખવો.
6. અંદર આપેલ સૂચનાઓ ધ્યાનપૂર્વક વાંચો.
7. આ પ્રશ્નપુસ્તિકાની અંતે આપેલ પાનું રફ કામ માટે છે.
8. પરીક્ષા સમય પૂરો થઈ ગયા પછી ઓરીજનલ ICR જવાબ પત્રક જે તે નિરીક્ષકને ફરજિયાત સોંપી દેવું અને કોઈપણ સંજોગોમાં પરીક્ષાખંડની બહાર જઈ શકશે નહીં. પરીક્ષા પૂર્ણ થયા બાદ ઉમેદવાર પ્રશ્નપુસ્તિકા તથા ICR જવાબવહીની ડુપ્લિકેટ કોપી પોતાની સાથે લઈ જઈ શકે છે.
9. માત્ર કાળી પેન/કાળી બોલ પેન વાપરવી.
10. કેલક્યુલેટર અને અન્ય ઈલેક્ટ્રોનિક યંત્રોનો ઉપયોગ કરવાની મનાઈ છે.
11. ખોટા જવાબ માટે નેગેટિવ ગુણાંકન પ્રથા નથી.
12. પ્રશ્નપુસ્તિકાના કોઈ પ્રશ્નમાં અનુવાદ અંગે કોઈ વિવાદ/મતભેદ જાણાય તો અંગ્રેજી વર્ઝન યોગ્ય ગણાશે.

SEAL

COMMERCE

PAPER - III

વાણિજ્ય

પેપર-III

Note : This paper contains **Seventy five (75)** multiple-choice, assertion and reasoning/matching questions. Each question carrying **TWO (2)** marks. Attempt **All** the questions.

નોંધ : આ પ્રશ્નપત્રમાં પંચોતેર (૭૫) બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નો, સાચું-ખોટું અને જોડકાં બનાવવાના પ્રશ્નો છે. તમામ પ્રશ્નોના જવાબ લખવાના છે. પ્રત્યેક પ્રશ્નના બે (૨) ગુણ છે.

1. One element of the following items is *not* related with Consumer Right :
- (A) Right against exploitation by unfair trade practices
- (B) Right to a physical environment enhancing quality of life
- (C) Right to Express
- (D) Right to choose the best from the variety of offers

2. Match the items of the List I and items of the List II and choose the *correct* option from the codes given below :

List I

List II

(a) Privatisation	(i) Agricultural Price Policy
(b) Open Market Operations	(ii) Phasing out trade barriers
(c) Minimum Support Price	(iii) Purchase and Sale of Govt. Securities
(d) Liberalisation	(iv) Encourages entrepreneurship

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(D)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

1. નીચેનામાંથી એક તત્વ ઉપભોક્તા અધિકાર સાથે સંબંધિત નથી :
- (A) ખોટી વેપાર પદ્ધતિથી શોષણના વિરોધનો અધિકાર
- (B) જીવન ધોરણને સુધારવા માટેના ભૌતિક વાતાવરણનો અધિકાર
- (C) અભિવ્યક્તિનો અધિકાર
- (D) અનેક પ્રસ્તાવોમાંથી શ્રેષ્ઠને પસંદગી કરવાનો અધિકાર

2. યાદી ૧ અને યાદી ૨ માં આપેલ વિગતો જોડે સરખાવો :

યાદી ૧

યાદી ૨

(a) ખાનગીકરણ	(i) કૃષિ કિંમત નીતિ
(b) ખુલ્લા બજાર પરિચાલન	(ii) વેપાર અવરોધોને તબક્કાવાર દૂર કરવાનો
(c) લઘુત્તમ ટેકાની કિંમત	(iii) સરકારી જામિનગીરીઓની ખરીદ અને વેચાણ
(d) ઉદારીકરણ	(iv) સાહસિકતાને ઉત્તેજન

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B)	(ii)	(iii)	(iv)	(i)
(C)	(iii)	(i)	(ii)	(iv)
(D)	(iv)	(iii)	(i)	(ii)

3. **Assertion (A)** : The Structural Adjustment Programme (SAP) has been forced on the economy

Reason (R) : Excess of consumption and expenditure over the revenue, resulting in heavy government borrowing

- (A) Reason given is not an appropriate explanation
(B) (R) is one of the reasons for (A)
(C) (A) and (R) are not at all related
(D) (R) is not appropriate measure for structural adjustment of the economy

3. **વિધાન (A)** : અર્થતંત્ર ઉપર માળખાગત સમાયોજન કાર્યક્રમ જબરદસ્તીથી લાગૂ થયો.

કારણ (R) : આવક કરતા વપરાશ અને ખર્ચો વધારે હોવાથી સરકારી દેવામાં ભારે વધારો થયો.

- (A) આપેલુ કારણ ઉચિત સમજૂતી નથી
(B) (R), (A) માટેનું એક કારણ છે
(C) (A) અને (R) વચ્ચે કોઈ સંબંધ નથી
(D) અર્થતંત્રમાં માળખાગત સમાયોજન માટે (R) ઉચિત માપ નથી

4. Drivers of globalisation include :

- (i) Establishment of W.T.O.
- (ii) Regional Integration
- (iii) Private Law
- (iv) Growth in FDI
- (v) Growth of MNCs

Select the appropriate set of drivers :

- (A) (i), (v), (iii)
- (B) (i), (ii), (iv), (v)
- (C) (ii), (iii), (iv)
- (D) (i), (iii), (iv), (v)

5. Which inventory issue pricing method assumes that the inventory units available for sale are homogeneous ?

- (A) Specific identification method
- (B) Last-in, First-out method
- (C) First-in, First-out method
- (D) Weightage-average cost method

4. વૈશ્વીકરણના ચાલકોમાં સમાવેશ થાય છે :

- (i) W.T.O. ની સ્થાપના
- (ii) ક્ષેત્રીય એકીકરણ
- (iii) ખાનગી કાયદા
- (iv) FDI માં વૃદ્ધિ
- (v) MNC ની વૃદ્ધિ

યોગ્ય સંચાલકોના સમૂહને પસંદ કરો :

- (A) (i), (v), (iii)
- (B) (i), (ii), (iv), (v)
- (C) (ii), (iii), (iv)
- (D) (i), (iii), (iv), (v)

5. માલસામગ્રી જાવક કિંમતની કંઈ પદ્ધતિમાં વેચાણ માટેના માલસામગ્રીના એકમો એકસરખા હોય છે એવી ધારણા કરવામાં આવે છે ?

- (A) ખાસ ઓળખ પદ્ધતિ
- (B) છેલ્લે આવક, પ્રથમ જાવક પદ્ધતિ
- (C) પ્રથમ આવક, પ્રથમ જાવક પદ્ધતિ
- (D) ભારિત-સરેરાશ પડતર પદ્ધતિ

6. The journal is called :

- (i) Day Book
- (ii) Book of Principal Entry
- (iii) Book of Prime Entry
- (iv) Book of Original Entry

Select the *correct* answer from the codes given below :

- (A) (ii), (iii) and (iv)
- (B) (i), (iii) and (iv)
- (C) (i), (ii) and (iii)
- (D) (i), (ii) and (iv)

7. Cash Flow Statement is prepared for :

- (A) determining the net working capital between two balance sheet dates
- (B) determining the net fund between two balance sheet dates
- (C) determining the net cash flow between two balance sheet dates
- (D) determining the net operating profit between two balance sheet dates

6. આમનોંધને કહેવામાં આવે છે :

- (i) ડે બુક
- (ii) મુખ્ય આમનોંધ બુક
- (iii) પ્રમુખ આમનોંધ બુક
- (iv) મૂળભૂત આમનોંધ બુક

નીચે આપેલ સંજ્ઞાઓમાંથી સાચા જવાબની પસંદગી કરો :

- (A) (ii), (iii) અને (iv)
- (B) (i), (iii) અને (iv)
- (C) (i), (ii) અને (iii)
- (D) (i), (ii) અને (iv)

7. રોકડ પ્રવાહ પત્રકને તૈયાર કરવામાં આવે છે :

- (A) બે પાકા સરવૈયાની તારીખો વચ્ચેની ચોખ્ખી કાર્યશીલ મૂડીના નિર્ધારણ માટે
- (B) બે પાકા સરવૈયાની તારીખો વચ્ચેના ચોખ્ખા ભંડોળના નિર્ધારણ માટે
- (C) બે પાકા સરવૈયાની તારીખો વચ્ચેના ચોખ્ખા રોકડ પ્રવાહના નિર્ધારણ માટે
- (D) બે પાકા સરવૈયાની તારીખો વચ્ચેના ચોખ્ખા સંચાલન (ઓપરેટીંગ) નફાના નિર્ધારણ માટે

8. Marginal cost is also known as :
- (A) Period cost
(B) Variable cost
(C) Fixed cost
(D) Absorption cost
9. Margin of safety is the difference between.....
- (A) Marginal Revenue and Marginal Cost
(B) Expected Sales and Actual Sales
(C) Expected Sales and BEP Sales
(D) Actual Sales and BEP Sales
10. The elasticity of demand over the demand curve is :
- (A) Different at each point
(B) Same on each point
(C) Constant for each demand curve
(D) Zero
8. સીમાંત પડતર ઓળખાય છે :
- (A) સમય પડતર
(B) ચલિત પડતર
(C) સ્થાયી પડતર
(D) સમાવેશી પડતર
9. સલામતીનો ગાળો એ ..... વચ્ચેનો તફાવત છે.
- (A) સીમાંત આવક અને સીમાંત પડતર
(B) અપેક્ષિત વેચાણ અને ખરેખર વેચાણ
(C) અપેક્ષિત વેચાણ અને સમતૂટ બિંદુ વેચાણ
(D) ખરેખર વેચાણ અને સમતૂટ બિંદુ વેચાણ
10. માંગ વક્ર વિસ્તારમાં માંગની સાપેક્ષતા :
- (A) દરેક બિંદુ પર અલગ હોય છે
(B) દરેક બિંદુ પર સમાન હોય છે
(C) દરેક માંગ વક્ર માટે સ્થિર હોય છે
(D) શૂન્ય હોય છે

11. If for a firm the sunk cost of a machinery is Rs. 6 crores, its opportunity cost would be :
- (A) Rs. 6 crores
 (B) More than Rs. 6 crores
 (C) Less than Rs. 6 crores
 (D) Zero
12. A monopolist discriminates between two markets and charges Rs. 10 per unit in Market 'A' and Rs. 15 per unit in the market 'B', then price elasticity of demand is :
- (A) More elastic in Market 'A' and less elastic in Market 'B'
 (B) More elastic in Market 'B' and less elastic in Market 'A'
 (C) Equal elastic in Markets 'A' and 'B'
 (D) Unit elastic in Market 'A' and perfectly inelastic in Market 'B'
11. જો એક પેઢી માટે એક મશીનની ડુબેલી પડતર રૂ. 6 કરોડ હોય તો તેની તક પડતર હશે :
- (A) રૂ. 6 કરોડ
 (B) રૂ. 6 કરોડથી વધારે
 (C) રૂ. 6 કરોડથી ઓછી
 (D) શૂન્ય
12. એક એકાધિકારી બે બજારો વચ્ચે તફાવત કરે છે અને A બજારમાં એકમ દીઠ રૂ. 10 લે છે અને બજાર B માં એકમ દીઠ રૂ. 15 લે છે તો માંગની મૂલ્ય સાપેક્ષતા :
- (A) બજાર A માં વધુ સાપેક્ષતા રાખે છે અને બજાર B માં ઓછી
 (B) બજાર B માં વધુ સાપેક્ષતા રાખે છે અને બજાર A માં ઓછી
 (C) બજાર A અને B માં સમાન સાપેક્ષતા રાખે છે
 (D) બજાર A માં સાપેક્ષતા એક છે અને બજાર B માં પૂર્ણતયા સાપેક્ષ છે

13. In a monopoly market it was found that the price elasticity of demand was -0.75 . Then the monopoly power would be :

- (A) 1.33
(B) 7.5
(C) 1
(D) 75

14. Match List-I with List-II and choose the *correct* option from the codes given below it :

List-I

List-II

(i) Different items having common characteristics are brought together	(a) Quantitative classification
(ii) Systematic arrangement of statistical data in columns and rows	(b) Qualitative classification
(iii) Classification of data as number of males and females in sample	(c) Tabulation of data
(iv) Classification of number of students according to height	(d) Classification of Data

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(c)	(d)
(B)	(b)	(a)	(d)	(c)
(C)	(c)	(d)	(a)	(b)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

13. એક એકાધિકાર બજારમાં માંગની સાપેક્ષતા -0.75 મળી તો એકાધિકાર ક્ષમતા હશે :

- (A) 1.33
(B) 7.5
(C) 1
(D) 75

14. સૂચિ-૧ અને સૂચિ-૨ મેળવો અને સાચો કોડ શોધો :

સૂચિ-૧

સૂચિ-૨

(i) જુદી જુદી વસ્તુઓ જેના સરખા લક્ષણો છે તેને ભેગી લાવવામાં આવે છે	(a) સંખ્યામૂલક વર્ગીકરણ
(ii) આંકડાશાસ્ત્રીય માહિતીની શ્રેણી અને રેખામાં પદ્ધતિ-સરની ગોઠવણી	(b) ગુણવત્તા પ્રમાણ વર્ગીકરણ
(iii) પુરુષ અને સ્ત્રીની સંખ્યાની માહિતીનું વર્ગીકરણ	(c) માહિતીની કોઠાત્મક રજૂઆત
(iv) ઊંચાઈ પ્રમાણે વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યાનું વર્ગીકરણ	(d) માહિતીનું વર્ગીકરણ

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(A)	(a)	(b)	(c)	(d)
(B)	(b)	(a)	(d)	(c)
(C)	(c)	(d)	(a)	(b)
(D)	(d)	(c)	(b)	(a)

15. Match List-I with List-II and select the *correct* answer from the codes given below it :

List-I	List-II
(i) Lottery method of selection of sample	(a) Multi-stage sampling
(ii) Selecting sample from complete list and first item to be selected randomly and thereafter to be selected with evenly spaced interval	(b) Simple random sampling
(iii) Sample to be selected from particular state of predetermined house-holds	(c) Systematic random sampling

Codes :

	(i)	(ii)	(iii)
(A)	(a)	(b)	(c)
(B)	(b)	(c)	(a)
(C)	(c)	(a)	(b)
(D)	(a)	(c)	(b)

15. સૂચી-૧ અને સૂચી-૨ મેળવો અને સાચો ઉત્તર શોધો :

સૂચી-૧

સૂચી-૨

(i) નમૂનાની પસંદગીની લોટરી પદ્ધતિ	(a) બહુપદીય નમૂનાકરણ
(ii) પૂર્ણ-સૂચીમાંથી નમૂનાની પસંદગી અને પ્રથમ વસ્તુની યદૃચ્છ પસંદગી અને ત્યાર બાદ સરખા અંતરે પસંદગી	(b) સાદું યદૃચ્છ નમૂનાકરણ
(iii) પહેલેથી નક્કી કરેલ પરિવારોની એક ખાસ રાજ્યમાંથી પસંદગી	(c) પદ્ધતિસરનું યદૃચ્છ નમૂનાકરણ

કોડ :

	(i)	(ii)	(iii)
(A)	(a)	(b)	(c)
(B)	(b)	(c)	(a)
(C)	(c)	(a)	(b)
(D)	(a)	(c)	(b)

16. Area under normal curve for $\bar{X} \pm 1\sigma$ covers :

- (A) 99.73% of area
- (B) 95.43% of area
- (C) 68.27% of area
- (D) 34% of area

17. If in a regression line $y = a + bx$, where b is zero, then the regression line will :

- (A) pass through the origin
- (B) be parallel to X-axis
- (C) be parallel to Y-axis
- (D) have the same intersection point on X-axis as well as Y-axis

18. Which one of the following softwares is used for research analysis ?

- (A) SAP
- (B) ERP
- (C) SPSS
- (D) TALLY

16. સામાન્ય વક્રરેખા માટે $\bar{X} \pm 1\sigma$ ... વિસ્તાર આવરિત કરે છે.

- (A) વિસ્તારના 99.73%
- (B) વિસ્તારના 95.43%
- (C) વિસ્તારના 68.27%
- (D) વિસ્તારના 34%

17. જો $y = a + bx$ પ્રત્યાવર્તન રેખામાં b શૂન્ય છે તો તે પ્રત્યાવર્તન રેખા :

- (A) મૂળ (origin) માંથી પસાર થશે
- (B) X-axis ને સમાંતર હશે
- (C) Y-axis ને સમાંતર હશે
- (D) તેનું X-axis અને Y-axis પર એક જ છેદબિંદુ હશે

18. સંશોધન વિશ્લેષીકરણ માટે નીચેનામાંથી કયા સોફ્ટવેરનો ઉપયોગ થાય છે ?

- (A) SAP
- (B) ERP
- (C) SPSS
- (D) TALLY

19. The main advantage of functional organisation is :
- (A) Specialisation
(B) Simplicity
(C) Expert advice
(D) Experience
20. Delegation of Authority is linked with :
- (A) Managerial planning
(B) Management co-ordination
(C) Management control
(D) Scientific management
21. Techniques of management control are useful in :
- (A) Selection of plant location
(B) Identifying appropriate technology
(C) Profit planning
(D) Conducting shareholders' meetings
19. ક્રિયાશીલ વ્યવસ્થાતંત્રમાં નીચેના પૈકી એકનો લાભ મળે છે :
- (A) વિશિષ્ટિકરણ
(B) સરળતા
(C) નિષ્ણાંતની સલાહ
(D) અનુભવ
20. સત્તાનું વિકેન્દ્રીકરણ નીચેના પૈકી એક સાથે સંકળાયેલું છે :
- (A) સંચાલકીય આયોજન
(B) સંચાલકીય સંકલન
(C) સંચાલકીય અંકુશ
(D) વૈજ્ઞાનિક સંચાલન
21. સંચાલકીય અંકુશની કાર્યપદ્ધતિઓ નીચેના પૈકી એકમાં ઉપયોગી છે :
- (A) કારખાનાની જગ્યાની પસંદગીમાં
(B) યોગ્ય ટેકનોલોજી ઓળખવામાં
(C) નફાના આયોજનમાં
(D) શેરહોલ્ડર્સની સભાઓનું સંચાલન કરવામાં

22. Motivational process and not the motivators as such is associated with the :

- (A) Need-hierarchy theory
- (B) Two-factors theory
- (C) ERG-theory
- (D) Expectancy theory

23. Magazines and Journals are suitable for advertising products of .....types purchased by only a particular section of society.

- (A) Special
- (B) Specific
- (C) General
- (D) None of the above

24. Role of Marketing has become vital because of changes and increased :

- (A) Technology
- (B) Competition
- (C) Both (A) and (B)
- (D) None of the above

22. અભિપ્રેરણાત્મક પ્રક્રિયા નહીં કે અભિપ્રેરણા આપનાર નીચેના પૈકી એક સાથે સંકળાયેલ છે :

- (A) જરૂરિયાતોની હારમાળાનો સિદ્ધાંત
- (B) દ્વિ-દળ પરિબળ સિદ્ધાંત
- (C) ERG-સિદ્ધાંત
- (D) ધારણાં/આકાંક્ષા સિદ્ધાંત

23. મેગેઝીન્સ અને જર્નલ્સ એ જાહેરાત માટે નીચેના પૈકી એક ચોક્કસ સામાજિક વિભાગ માટે અનુકૂળ છે :

- (A) વિશિષ્ટ
- (B) ચોક્કસ
- (C) સામાન્ય
- (D) ઉપરોક્ત પૈકી એક પણ નહીં

24. બજારીકરણના ક્ષણમાં વિસ્તૃતિકરણ માટે નીચેના પૈકી કયા પરિબળમાં આવેલ પરિવર્તનો અને વૃદ્ધિ કારણભૂત છે :

- (A) ટેકનોલોજી
- (B) હરિફાઈ
- (C) (A) અને (B) બન્ને
- (D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં

25. Informing the buyers of new brand and new package is the..... of sales promotion.
- (A) Objective
(B) Method
(C) Application
(D) None of the above
26. Producers of garments often organise.....shows to promote their products.
- (A) Charity
(B) Orchestra
(C) Fashion
(D) Movie
27. Salesman creates more..... which makes planned and regular mass production possible.
- (A) Demand
(B) Sales
(C) Price
(D) Consumer
25. ખરીદનારને પેદાશની નવી બ્રાંડ અને નવા પેકિંગ વિશે માહિતગાર કરવા માટે નીચેના પૈકી કયું એક પરિબળ જવાબદાર છે ?
- (A) હેતુ
(B) પદ્ધતિ
(C) ઉપયોગ
(D) ઉપરોક્ત પૈકી એકપણ નહીં
26. તૈયાર કપડાંના ઉત્પાદકો પોતાની પેદાશોને બજારમાં ઉત્તેજિત/દાખલ કરવા માટે બજારમાં વારંવાર નીચેના પૈકી કોઈ એક મેળાનું આયોજન કરતા હોય છે :
- (A) સખાવત
(B) વાદ્યવૃંદ
(C) ફેશન શો
(D) ચલચિત્ર શો
27. સેલ્સમેન.....સર્જે છે જે આયોજિત અને નિયમિત મોટા પાયાના ઉત્પાદનને શક્ય બનાવે છે :
- (A) માંગ
(B) વેચાણ
(C) કિંમત
(D) ગ્રાહક

28. Match List-I with List-II and choose the *correct* option from the codes given below it :

List-I

List-II

- (I) Net Income approach (a) K_e is rising with increase in debt
- (II) Net operating income approach (b) K_e and K_d remain constant irrespective of proportion of debt
- (III) Traditional theory (c) Arbitrage process
- (IV) M.M. approach (d) Optimal capital structure

Codes :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(b)	(a)	(d)	(c)
(B)	(a)	(b)	(c)	(d)
(C)	(c)	(d)	(b)	(a)
(D)	(d)	(c)	(a)	(b)

29. According to CAPM the cost of equity is derived as :

- (A) $R_m + (R_m - R_f) \beta_j$
- (B) $R_f + (R_m - R_f) \beta_j$
- (C) $R_m + R_f \beta_j$
- (D) $R_f + R_m \beta_j$

28. સૂચી-૧ અને સૂચી-૨ મેળવો અને સાચો ઉત્તર શોધો :

સૂચી-૧

સૂચી-૨

- (I) ચોખ્ખી આવક અભિગમ (a) દેવામાં વધારા સાથે K_e માં વધારો
- (II) ચોખ્ખી સંચાલન આવક અભિગમ (b) દેવાના પ્રમાણથી અસંગત, K_e અને K_d સતત રહે છે
- (III) પ્રજ્ઞાલિકાગત વિચારસરણી (c) લવાદી-પ્રક્રિયા
- (IV) M.M. અભિગમ (d) ઈષ્ટતમ મૂડી માળખું

કોડ :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(b)	(a)	(d)	(c)
(B)	(a)	(b)	(c)	(d)
(C)	(c)	(d)	(b)	(a)
(D)	(d)	(c)	(a)	(b)

29. CAPM પ્રમાણે ઈકવીટીની પડતર શોધાય છે :

- (A) $R_m + (R_m - R_f) \beta_j$
- (B) $R_f + (R_m - R_f) \beta_j$
- (C) $R_m + R_f \beta_j$
- (D) $R_f + R_m \beta_j$

30. Match List-I with List-II and choose the *correct* option from the codes given below it :

List-I

List-II

(I) Pay-back method	(a) Shareholder wealth maximisation is directly examined
(II) NPV method	(b) There can be more than one outcome even in single calculation
(III) IRR method	(c) Useful in case of capital rationing
(IV) Profitability Index method	(d) Useful in case where rate of technological obsolescence is fast

Codes :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(a)	(d)	(c)	(b)
(B)	(b)	(c)	(d)	(a)
(C)	(c)	(b)	(a)	(d)
(D)	(d)	(a)	(b)	(c)

Comm.-III

30. સૂચી-૧ અને સૂચી-૨ મેળવો અને સાચો ઉત્તર શોધો :

સૂચી-૧

સૂચી-૨

(I) પરત-આપ પદ્ધતિ	(a) શેયર ધારકોની સંપત્તિનું મહત્તમીકરણ સીધુ જોવાય છે
(II) ચોખ્ખા-વર્તમાન મૂલ્ય પદ્ધતિ	(b) એક જ ગણતરીમાં એકથી વધારે પરિણામો હોઈ શકે
(III) આંતરિક વળતર દર પદ્ધતિ	(c) મૂડી માપબંધી સંજોગોમાં ઉપયોગી છે
(IV) નફાકારકતા ગુણાંક પદ્ધતિ	(d) જ્યારે તાંત્રિક લુપ્તતાનો દર ઘણો વધારે છે ત્યારે ઉપયોગી છે

કોડ :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(a)	(d)	(c)	(b)
(B)	(b)	(c)	(d)	(a)
(C)	(c)	(b)	(a)	(d)
(D)	(d)	(a)	(b)	(c)

31. In the Miller-Orr model of optimum cash balance, return point value is :
- (A) inversely related to interest rate
- (B) inversely related to holding cost
- (C) inversely related to transaction cost
- (D) inversely related to cashflow variance
32. According to the Gordon model, the price of the share is dependent on :
- (A) Dividend pay-out ratio and earnings per share
- (B) The required rate of return by shareholders and expected rate of return on investment by firms
- (C) EPS at the end of the year, dividend pay-out ratio, rate of return required by shareholders and expected rate of return on investment by firm
- (D) Target pay-out ratio and EPS

31. ઈષ્ટતમ રોકડ-સિલકના મિલર-ઓર મોડલમાં પરતબિંદુ મૂલ્ય :
- (A) વ્યાજ દર સાથે વિપરીત સંબંધ ધરાવે છે
- (B) ધારણ ખર્ચ સાથે વિપરીત સંબંધ ધરાવે છે
- (C) વ્યવહાર ખર્ચ સાથે વિપરીત સંબંધ ધરાવે છે
- (D) રોકડ પ્રવાહ વિચલન સાથે વિપરીત સંબંધ ધરાવે છે
32. ગોર્ડન-મોડેલ પ્રમાણે શેરની કિંમત આધારિત છે :
- (A) લાભાંશ ચૂકવણી ગુણોત્તર અને પ્રતિ શેયર આવક
- (B) શેયર-હોલ્ડર્સ દ્વારા આવશ્યક વળતર દર અને પેઢીના નિવેશ પરનો અપેક્ષિત વળતર દર
- (C) વર્ષાન્તે EPS, લાભાંશ ચૂકવણી ગુણોત્તર, શેયર હોલ્ડર્સ દ્વારા આવશ્યક વળતર દર અને પેઢીના નિવેશ પરનો અપેક્ષિત વળતર દર
- (D) લક્ષ્યાંક ચૂકવણી ગુણોત્તર અને EPS

33. The Basket training method means :
- (A) Development of decision skilled
 (B) Development of resources
 (C) Development of production
 (D) Development of institute
34. Which one of the following is not included under functions of Human Resource Management ?
- (A) Planning
 (B) Organising
 (C) Profitability
 (D) Recruitment
35. "Rage Committee" is related to :
- (A) Individual differences in Indian industry
 (B) Working conditions in Indian industry
 (C) Social security in Indian industry
 (D) None of the above
33. બાસ્કેટ ટ્રેઈનિંગ પદ્ધતિ એટલે નીચેના પૈકીની એક :
- (A) નિર્ણય કુશળતા વિકાસ
 (B) સાધન સામગ્રી વિકાસ
 (C) ઉત્પાદન વિકાસ
 (D) સંસ્થાનો વિકાસ
34. માનવ સંસાધન સંચાલનના કાર્યોમાં નીચેના પૈકી કયા એકનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) આયોજન
 (B) વ્યવસ્થાતંત્ર
 (C) નફાકારકતા
 (D) ભરતી
35. 'રાગે કમિટિ' નીચે દર્શાવેલ પૈકી કઈ એક બાબત સાથે સંબંધિત છે :
- (A) ભારતીય ઉદ્યોગોમાં વ્યક્તિગત મતભેદો
 (B) ભારતીય ઉદ્યોગોમાં કામગીરીની પરિસ્થિતિ
 (C) ભારતીય ઉદ્યોગોમાં સામાજિક સલામતિ
 (D) ઉક્ત પૈકી કોઈપણ નહીં

36. Match List-I with List-II and select the *correct* option from the codes given below is :

List-I

List-II

(a) E.F.L. Brech	(1) Human Behaviour at Work
(b) Keith Davis	(2) Principles and Practice of Management
(c) Chester I. Barnard	(3) The Elements of Administration
(d) L.F. Urwick	(4) The Functions of the Executive

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(4)	(1)	(3)	(2)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

37. The Universal banking covers :

- (A) Banking across the globe
 (B) Banking for all the customers
 (C) Providing all banking services
 (D) Banking for Universe

36. યાદી-૧ ને યાદી-૨ સાથે મેળવી/સરખાવી નીચે દર્શાવેલ કોડ દ્વારા સાચો ઉત્તર પસંદ કરો :

યાદી-૧

યાદી-૨

(a) ઈ.એફ.એલ. બ્રેચ	(1) કાર્ય પર માનવીય વર્તણૂક
(b) કીથ ડેવિસ	(2) સંચાલન સિદ્ધાંતો અને વ્યવહાર
(c) ચેસ્ટર આઈ બર્નાર્ડ	(3) વહીવટના ઘટક તત્ત્વો
(d) આર.એફ. ઊર્વિક	(4) અધિકારીના કાર્યો
- કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(4)	(3)	(2)	(1)
(B)	(1)	(2)	(3)	(4)
(C)	(4)	(1)	(3)	(2)
(D)	(2)	(1)	(4)	(3)

37. સર્વભૌમ બેંકિંગમાં સમાવેશ થાય છે :

- (A) વિશ્વ સ્તરે બેંકિંગ
 (B) બધા ગ્રાહકો માટે બેંકિંગ
 (C) બધીજ બેંકિંગ સેવાઓ આપવી
 (D) બ્રહ્માંડ માટે બેંકિંગ

38. NABARD is a :
- (A) Rural Bank
(B) Refinancing Institution
(C) Commercial Bank
(D) Policy Making Bank
39. The SARFESAI Act 2005 empowers banks to :
- (A) increase NPAs
(B) offload NPAs on others
(C) recover NPAs
(D) dilute Assets
40. Which of the following is *not* a source of funds for State Financial Corporations ?
- (A) Income from investment
(B) Refinancing
(C) International markets
(D) Reserve Bank of India
38. નાબાર્ડ એક :
- (A) ગ્રામીણ બેંક છે
(B) પુનર્વિત સંસ્થા છે
(C) વેપારી બેંક છે
(D) નીતિ બનાવાની બેંક છે
39. SARFESAI ધારો 2005 બેંકોને સત્તા આપે છે :
- (A) NPA વધારવા માટે
(B) NPA ને બીજા ઉપર ઢાળવા માટે
(C) NPA પુનઃ પ્રાપ્ત કરવા માટે
(D) મિલકતોને હળવી કરવા માટે
40. નીચેના પૈકી કયુ રાજ્ય નાણાકીય નિગમ માટે ભંડોળનું સ્ત્રોત નથી :
- (A) રોકાણમાંથી આવક
(B) પુનર્ધિરાણ
(C) આંતરરાષ્ટ્રીય બજારો
(D) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા

41. In terms of 'GDP' world's largest free trade area is :
- (A) NAFTA
(B) SAARC
(C) ASEAN
(D) EU
42. To join IFC, a country.....
- (A) Must first be a member of the WB
(B) Have signed IFC's AOA
(C) Have deposited instrument of acceptance of the AOA
(D) All of the above
43. Which one of these is *not* an original/ founder member of "ASEAN" ?
- (A) Indonesia
(B) Malaysia
(C) Korea
(D) Singapore
41. GDPના આધારે વિશ્વમાં સૌથી મોટું મુક્ત વેપાર ક્ષેત્ર છે :
- (A) NAFTA
(B) SAARC
(C) ASEAN
(D) EU
42. IFC માં સભ્ય બનવા માટે એક દેશે :
- (A) વર્લ્ડ બેંકના સભ્ય હોવા જોઈએ
(B) IFC ના આર્ટિકલ ઓફ એસોસિયેશન ઉપર સહી કરવું જોઈએ
(C) આર્ટિકલ ઓફ એસોસિયેશનના સ્વીકૃતીના ઉપકરણ જમા કરવું જોઈએ
(D) ઉપરના બધા જ
43. નીચેના પૈકી કયા "ASEAN" ના મૂળ/સ્થાપક સભ્ય નથી ?
- (A) ઈન્ડોનેશિયા
(B) મલેશિયા
(C) કોરિયા
(D) સિંગાપૂર

44. Match the following of List I and List II and choose the *correct* option from the codes given below :

List I (Concepts)	List II (Disadvantages)
(a) Joint Venture	(i) It may exhaust resources
(b) Foreign Trade	(ii) Unnecessary capital movement
(c) Fixed Exchange Rate	(iii) The amount of profit potential are reduced
(d) Flexible Exchange Rate	(iv) Transient nature

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

45. Product life cycle theory of 'FDI' was propounded by.....

- (A) Adam Smith
- (B) Raymond Vernon
- (C) F.W. Taussig
- (D) Heckscher-Ohlin

44. નિમ્ન યાદી ૧ અને યાદી ૨ ના સાથે સરખાવો :

યાદી ૧ (ખ્યાલો)	યાદી ૨ (ગેરલાભો)
(a) સંયુક્ત સાહસ	(i) આ સાધનોને ખાલી કરી શકે
(b) વિદેશી વેપાર	(ii) બિનજરૂરી મૂડીની ચળવળ
(c) સ્થિર વિનિમય દર	(iii) લાભની સમભાવનામાં ઘટાડો થાય છે
(d) પરિવર્તનશીલ વિનિમય દર	(iv) અસ્થાયી પ્રકૃતિ

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B)	(ii)	(i)	(iv)	(iii)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)

45. 'FDI' ના પેદાશ જીવનચક્રનો સિદ્ધાંત ..... દ્વારા પ્રતિપાદિત થયો.

- (A) એડમ સ્મિથ
- (B) રેમન્ડ વરનાન
- (C) એફ.ડબ્લ્યુ. ટૌસિગ
- (D) હેક્સર-ઓહલિન

46. Which of the following is *not* basic function of Packaging ?
- (A) Protection
(B) Performance
(C) Production
(D) Promotion
47. Which of the following is *not* a party of buying behaviour ?
- (A) Influencer
(B) User
(C) Decider
(D) Government
48. The techniques of measuring life styles of consumers is called :
- (A) Demographics
(B) Geographics
(C) Psychographics
(D) Photographics
46. નીચેનામાંથી કયું પેકેજીંગનું મૂળભૂત કાર્ય નથી ?
- (A) રક્ષણ
(B) કામગીરી
(C) ઉત્પાદન
(D) ઉત્તેજન
47. નીચેના પૈકી કોનો ખરીદ વર્તણૂકના અનુસંધાનમાં સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) અસર પાડનાર
(B) ઉપયોગ કર્તા
(C) નક્કી કરનાર
(D) સરકાર
48. ગ્રાહકની જીવનસરણી માપવાની રીતને કહેવાય છે :
- (A) વસ્તીવિષયક
(B) ભૌગોલિક
(C) માનસશાસ્ત્રીય
(D) ફોટોગ્રાફી

49. A point of comparison for an individual in the matter of forming values, attitudes and behaviour is called :
- (A) Reference group
(B) Celebrity
(C) Personality
(D) T. Group
50. Societal concept of marketing is for :
- (A) Large scale selling and promotional efforts
(B) Production as per consumer needs
(C) Product improvement
(D) Improvement of people's well being
51. The big difference between advertising and publicity is that :
- (A) Publicity is free and advertising is paid for
(B) The sponsor of the advertising is openly identified
(C) Publicity is limited to sales of services and advertising is used for products and services
(D) All of the above
49. મૂલ્યો, વલણ અને વર્તણૂકની બાબતમાં એક વ્યક્તિ માટે સરખામણીનો મુદ્દો છે :
- (A) સંદર્ભ-સમુદાય
(B) પ્રસિદ્ધ-વ્યક્તિ
(C) વ્યક્તિત્વ
(D) T-સમુદાય
50. માર્કેટીંગનો સામાજિક ખ્યાલ .....
- માટે છે.
- (A) મોટા પાયાના વેચાણ અને પ્રોત્સાહનના પ્રયત્નો
(B) ગ્રાહકોની જરૂરિયાત અનુસાર ઉત્પાદન
(C) પેદાશ સુધારો
(D) લોકોની સુખાકારીમાં સુધારો
51. જાહેરાત અને વિજ્ઞાપન વચ્ચેનો મોટો તફાવત એ છે કે :
- (A) વિજ્ઞાપન મફત છે અને જાહેરાત માટે ચૂકવવા પડે છે
(B) જાહેરાતના સ્પોન્સરને ખુલ્લી રીતે જાણી શકાય છે
(C) વિજ્ઞાપન સેવાઓના વેચાણ પૂરતું સીમિત છે અને જાહેરાત પેદાશો અને સેવાઓ માટે ઉપયોગી છે
(D) ઉપરના બધા જ

52. How many entities are involved in regulating the financial sector in India ?

- (A) 3
- (B) 5
- (C) 10
- (D) 1

53. Which one of the following is *not* credit rating agency ?

- (A) CRISIL
- (B) Moody's
- (C) IRDA
- (D) ICRA

54. Global depository receipts (GDRs) are issued in.....market.

- (A) Indian capital
- (B) US capital
- (C) Euro
- (D) Australian capital

52. ભારતમાં કેટલી સંસ્થાઓ દ્વારા નાણાકીય ક્ષેત્રનું નિયમન કરવામાં આવે છે ?

- (A) 3
- (B) 5
- (C) 10
- (D) 1

53. નીચેનામાંથી કઈ ક્રેડિટ રેટિંગ સંસ્થા (એજન્સી) નથી ?

- (A) CRISIL
- (B) Moody's
- (C) IRDA
- (D) ICRA

54. ગ્લોબલ ડીપોઝિટરી રીસીપ્ટ્સ (GDRs) ..... બજારમાં બહાર પાડવામાં આવે છે.

- (A) ભારતીય મૂડી
- (B) અમેરીકન મૂડી
- (C) યુરો
- (D) ઓસ્ટ્રેલિયન મૂડી

55. FCCBs stands for :

- (A) Foreign Capital Convertible Bonds
- (B) Foreign Currency Convertible Bonds
- (C) Foreign Currency Capital Bonds
- (D) Foreign Capital Currency Bonds

56. SEBI is.....

- (A) Stock Exchange
- (B) Credit Rating Agency
- (C) Regulatory Agency
- (D) Bank

57. Which one of the following is *not* money market instrument ?

- (A) Certificate of Deposit
- (B) Commercial Paper
- (C) Treasury Bill
- (D) Debenture

55. FCCBs એટલે :

- (A) વિદેશી મૂડી રૂપાંતરિત બોન્ડ્સ
- (B) વિદેશી ચલણ રૂપાંતરિત બોન્ડ્સ
- (C) વિદેશી ચલણ મૂડી બોન્ડ્સ
- (D) વિદેશી મૂડી ચલણ બોન્ડ્સ

56. સેબી (SEBI) ..... છે.

- (A) શેર બજાર
- (B) ક્રેડિટ રેટિંગ સંસ્થા (એજન્સી)
- (C) નિયમનકાર સંસ્થા (એજન્સી)
- (D) બેંક

57. નીચેનામાંથી કયું નાણાં બજારનું સાધન નથી ?

- (A) સર્ટિફિકેટ ઓફ ડીપોઝિટ
- (B) કોમર્સિયલ પેપર
- (C) ટ્રેઝરી બિલ
- (D) ડિબેચર

58. A written statement of the human qualification, education and experience needed to perform a job is referred to as :

- (A) Job design
- (B) Job description
- (C) Job specification
- (D) Job enrichment

59. The Differential Piece Wage Plan is related to :

- (A) Joseph Scanlon
- (B) F.W. Taylor
- (C) Harold Koontz
- (D) James Rowan

60. "Human Relations Approach/Theory" to management was originated by :

- (A) F.W. Taylor
- (B) Peter F. Drucker
- (C) Elton Mayo
- (D) Henry Fayol

58. "માનવીય લાયકાત, શિક્ષણ અને અનુભવ કાર્ય કરવા માટે જરૂરી છે." આ પ્રકારનું લેખિત નિવેદન નીચેના પૈકી કોના દ્વારા વ્યક્ત થાય છે ?

- (A) કાર્યશૈલી
- (B) કાર્ય-વર્ણન
- (C) કાર્ય-સ્પષ્ટતા
- (D) કાર્ય-વૃદ્ધિ

59. ભેદભાવયુક્ત છૂટક-પગાર યોજના નીચેના પૈકી કોઈ એક સાથે સંબંધિત છે :

- (A) જોસેફ સ્કેનલોન
- (B) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર
- (C) હેરોલ્ડ કુન્ઝ
- (D) જેમ્સ રોવન

60. સંચાલનનો માનવીય સંબંધ અભિગમ/સિદ્ધાંત નીચેના પૈકી એક દ્વારા પ્રવર્તિત કરવામાં આવ્યો છે :

- (A) એફ.ડબલ્યુ. ટેલર
- (B) પીટર એફ. ડ્રકકર
- (C) એલ્ટન મેયો
- (D) હેન્રી ફેયોલ

61. VRS (Voluntary Retirement Scheme) may be used in.....
- (A) Training Policy
(B) Exit Policy
(C) Import Policy
(D) Export Policy
62. Dexterity tests are used to judge the.....
- (A) Training of the candidate
(B) Proficiency of the candidate
(C) Physical movements of the candidate
(D) None of the above
63. The practice of placing a candidate at the right job is :
- (A) Selection
(B) Recruitment
(C) Placement
(D) Interview
61. સ્વૈચ્છિક નિવૃત્તિ યોજનાનો ઉપયોગ નીચેના પૈકી કોઈ એક દ્વારા થઈ શકે :
- (A) તાલિમ નીતિ
(B) પ્રસ્થાન નીતિ
(C) આયાત નીતિ
(D) નિકાસ નીતિ
62. કુશળતા કસોટીઓનો ઉપયોગ નીચેના પૈકી કોઈ એક બાબત નક્કી કરવા માટે થાય છે :
- (A) ઉમેદવારની તાલિમ
(B) ઉમેદવારની દક્ષતા/પ્રવિણતા
(C) ઉમેદવારનું શારીરિક હલન-ચલન
(D) ઉપર પૈકી કોઈપણ નહીં
63. ઉમેદવારને યોગ્ય જગ્યાએ નિમણુંક આપવાની પ્રથા/વ્યવહાર નીચેના પૈકી એક દ્વારા ઓળખાય છે :
- (A) પસંદગી
(B) ભરતી
(C) નિયુક્તિ
(D) મુલાકાત

64. SDR's are allocated by the :

- (A) WTO
- (B) IMF
- (C) RBI
- (D) IFC

65. Match the following items of List I with the items of List II and choose the *correct* option from the codes given below it :

List I

- (a) Ethnocentric Approach
- (b) Polycentric Approach
- (c) Regiocentric Approach
- (d) Geocentric Approach

List II

- (i) Companies view foreign market as an extension of domestic market
- (ii) Companies establish foreign subsidiary and empowers its executives
- (iii) Subsidiaries consider regional environment for policy formulation
- (iv) Companies view the entire world as a single country

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

64. એસ.ડી.આર. (SDR's) ની ફાળવણી કરે છે :

- (A) WTO
- (B) IMF
- (C) RBI
- (D) IFC

65. યાદી ૧ ની વિગતો યાદી ૨ ની વિગતો સાથે સરખાવો :

યાદી ૧

યાદી ૨

(a) માનવજાતી કેન્દ્રિત અભિગમ	(i) કંપની વિદેશી બજારોને સ્વદેશી બજારના વિસ્તાર તરીકે જોવે છે
(b) બહુજાતી કેન્દ્રિત અભિગમ	(ii) કંપની વિદેશી સહાયક કંપનીની સ્થાપના કરે છે અને તેના કારોબારીઓને સત્તા આપે છે
(c) પ્રદેશ કેન્દ્રિત અભિગમ	(iii) નીતિ નિર્ધારણ માટે સહાયક કંપનીઓ ક્ષેત્રીય વાતાવરણને ધ્યાનમાં લે છે
(d) ભૂ કેન્દ્રિત અભિગમ	(iv) કંપનીઓ આખા વિશ્વને એક દેશ તરીકે જોવે છે

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(B)	(ii)	(iii)	(i)	(iv)
(C)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)
(D)	(i)	(iii)	(ii)	(iv)

66. Which one of the following is *not* an advantage of the fixed exchange rate ?

- (A) Protection from the risk of uncertainty
- (B) Maintenance of monetary discipline
- (C) Convenience
- (D) Transient nature

67. The theory of comparative advantage assumes single factor of production i.e. :

- (A) Land
- (B) Labour
- (C) Capital
- (D) Machinery

66. નીચેના પૈકી કયું સ્થિર વિનિમય દરનો લાભ નથી :

- (A) અનિશ્ચિતતાના જોખમથી સુરક્ષા
- (B) નાણાં અનુશાસનની જાળવણી
- (C) અનુકૂળતા
- (D) ક્ષણિક સ્વભાવ

67. તુલનાત્મક લાભનો સિદ્ધાંત પેદાશના એક જ સાધનની કલ્પના કરે છે :

- (A) જમીન
- (B) શ્રમ
- (C) મૂડી
- (D) યંત્ર

68. Match the items of List I with the items of List II and choose the correct option from the codes given below it :

List I

List II

(a) Importing	(i) Mode of International Business
(b) Marketing	(ii) Functions of International Business
(c) Sales expansion	(iii) Objectives of International Business
(d) Economic forces	(iv) External Influence

Codes :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(C)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(D)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

69. The W.T.O. is the embodiment of..... results and the successor to.....
- (A) Uruguay Round, GATT
 (B) Bretton Woods, GATT
 (C) Uruguay Round, GARP
 (D) Bretton Woods, GAAP

68. યાદી ૧ અને યાદી ૨ ના ઘટકો સરખાવો :

યાદી ૧

યાદી ૨

(a) આયાત કરવાનું	(i) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાનો પ્રકાર
(b) બજારીકરણ વિસ્તૃત કરવું	(ii) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના કાર્યો
(c) વેચાણ વિસ્તૃત કરવું	(iii) આંતરરાષ્ટ્રીય ધંધાના ઉદ્દેશો
(d) આર્થિક શક્તિઓ	(iv) બાહ્ય પ્રભાવો

કોડ :

	(a)	(b)	(c)	(d)
(A)	(iii)	(i)	(iv)	(ii)
(B)	(iv)	(ii)	(iii)	(i)
(C)	(i)	(ii)	(iii)	(iv)
(D)	(iv)	(iii)	(ii)	(i)

69. W.T.O. એ ..... ના પરિણામોના મૂર્તિસ્વરૂપ છે અને ..... ના ઉત્તરાધિકારી છે :
- (A) ઉરુગુએ રાઉન્ડ, GATT
 (B) બ્રેટનવુડ, GATT
 (C) ઉરુગુવે રાઉન્ડ, GARP
 (D) બ્રેટનવુડ, GAAP

70. The income which accrues and arises outside India, from sources situated outside India :

- (A) is exempt in the hands of all assesseees in India
- (B) is chargeable in the hands of all assesseees in India
- (C) is chargeable in the hands of resident assesseees in India
- (D) is chargeable in the hands of non-resident assesseees in India

71. In the case of partnership firm, if certain conditions are satisfied and if the profit of the firm is Rs. 1,50,000, the amount of remuneration paid to partners will be deductible upto....., in the hands of firm.

- (A) Rs. 1,35,000
- (B) Rs. 1,50,000
- (C) Rs. 3,00,000
- (D) Rs. 90,000

70. ભારત બહાર સ્થિત સ્ત્રોતોમાંથી, ભારત બહાર ઉપાર્જિત અને ઉદભવેલ આવક :

- (A) ભારતના બધા જ કરદાતાઓના હાથમાં કરમુક્ત છે
- (B) ભારતના બધા જ કરદાતાઓના હાથમાં કરપાત્ર છે
- (C) ભારતના રહીશ કરદાતાઓના હાથમાં કરપાત્ર છે
- (D) ભારતના બિન-રહીશ કરદાતાઓના હાથમાં કરપાત્ર છે

71. ભાગીદારી પેઢીના સંજોગોમાં, જો અમુક શરતો સંતોષાય અને જો પેઢીનો નફો Rs. 1,50,000 હોય, તો ભાગીદારોને ચૂકવેલ મહેનતાણાની રકમમાંથી Rs. .... પેઢીને કપાત મળશે.

- (A) Rs. 1,35,000
- (B) Rs. 1,50,000
- (C) Rs. 3,00,000
- (D) Rs. 90,000

72. Match the following :

Nature of Payment	Residential status of Recipient	Tax to be deducted at source at the Rate
(I) Interest on Securities (other than exceptions)	(i) Any person	(a) 0%
(II) Interest upto Rs. 10,000 on Bank FDRs	(ii) Resident person	(b) 10%
(III) Commission etc. on sale of lottery tickets exceeding Rs. 1,000	(iii) Any person	(c) 20%
(IV) Payment regarding NSS exceeding Rs. 2,500	(iv) Resident person	(d) 10%

Codes :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(iv-b)	(ii-a)	(iii-d)	(i-c)
(B)	(ii-a)	(iv-b)	(i-c)	(iii-d)
(C)	(i-b)	(ii-c)	(iii-a)	(iv-d)
(D)	(iii-c)	(i-a)	(ii-b)	(iv-d)

72. નીચેના જોડકા બનાવો :

ચૂકવણીનું સ્વરૂપ	મેળવનારનો નિવાસી-દરજો	સ્ત્રોતથી કરકપાતનો દર
(I) જામિનગીરી પરનું વ્યાજ (અપવાદો સિવાય)	(i) કોઈપણ વ્યક્તિ	(a) 0%
(II) બેંક FDRs પર Rs. 10,000 સુધીનું વ્યાજ	(ii) રહીશ વ્યક્તિ	(b) 10%
(III) લોટરી ટિકિટના વેચાણ પર Rs. 1,000 થી વધુ કમિશન	(iii) કોઈપણ વ્યક્તિ	(c) 20%
(IV) NSS સંબંધિત Rs. 2,500 થી વધુની ચૂકવણી	(iv) રહીશ વ્યક્તિ	(d) 10%

કોડ :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(iv-b)	(ii-a)	(iii-d)	(i-c)
(B)	(ii-a)	(iv-b)	(i-c)	(iii-d)
(C)	(i-b)	(ii-c)	(iii-a)	(iv-d)
(D)	(iii-c)	(i-a)	(ii-b)	(iv-d)

73. Match the following and choose the correct option from the codes given below it :

- (I) Concealment of income (a) Tax Avoidance
 (II) Art of dodging tax without breaking the law (b) Tax Management
 (III) Reducing tax liability by fulfilling intentions of law (c) Tax Evasion
 (IV) Compliance with statutory provisions of law (d) Tax Planning

Codes :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(a)	(c)	(b)	(d)
(B)	(b)	(d)	(c)	(a)
(C)	(c)	(a)	(d)	(b)
(D)	(d)	(b)	(a)	(c)

74. In case of sale and lease back, the actual cost of asset for claiming depreciation in the books of lessor will be :

- (A) Amount paid to seller of an asset
 (B) Fair market value of an asset on the date of purchase of an asset
 (C) Written down value of an asset in the books of the seller
 (D) Total amount of the lease rentals receivable over the life of the asset

73. નીચેના જોડકા જોડો :

- (I) છુપાવેલી આવક (a) કર છટકા
 (II) કાયદાના ઉલ્લંઘન સિવાય કર ટાળવાની કળા (b) કર સંચાલન
 (III) કાયદાના ઈરાદાને પરિપૂર્ણ કરી કરમાં ઘટાડો કરવો (c) કરચોરી
 (IV) કાયદાની કાનૂની જોગવાઈઓનું પાલન (d) કર-આયોજન

કોડ :

	(I)	(II)	(III)	(IV)
(A)	(a)	(c)	(b)	(d)
(B)	(b)	(d)	(c)	(a)
(C)	(c)	(a)	(d)	(b)
(D)	(d)	(b)	(a)	(c)

74. 'વેચાણ અને ભાડા પટ્ટે પરત' ના સંજોગોમાં ભાડાપટ્ટે આપનારના ચોપડામાં ઘસારો ગણવા માટે મિલકતની ખરેખર પડતર હશે :

- (A) મિલકત વેચનારને ચૂકવેલ રકમ
 (B) મિલકત ખરીદીની તારીખે મિલકતનું વ્યાજબી બજાર-મૂલ્ય
 (C) વેચનારના ચોપડામાં મિલકતનું હાસિત મૂલ્ય
 (D) મિલકતના આયુષ્ય દરમિયાન કુલ મળવાપાત્ર ભાડું

75. In case where capital-asset is converted to stock-in-trade, and when stock-in-trade is sold, the amount chargeable to tax will be :

- (A) only the amount of difference between sale price and fair market value as on date of conversion under the head Profits and Gains from Business or Profession
- (B) difference between fair market value as on date of conversion and cost of acquisition or indexed cost of acquisition as capital gains and difference between sale price and fair market value as on date of conversion as Profits and Gains from Business or Profession
- (C) Difference between sale price and cost of acquisition as capital gains
- (D) Difference between sale price and cost of acquisition as Profits and Gains from Business or Profession.

75. જ્યારે મૂડી-મિલકતને સ્ટોક-ઈન-ટ્રેડમાં રૂપાંતરિત કરવામાં આવે, અને જ્યારે સ્ટોક-ઈન-ટ્રેડનું વેચાણ થાય ત્યારે કરપાત્ર રકમ હશે :

- (A) વેચાણ-કિંમત અને રૂપાંતરની તારીખે વ્યાજબી-બજારમૂલ્ય વચ્ચેનો તફાવત, ધંધા અથવા વ્યવસાયથી નફો અથવા લાભના શીર્ષક હેઠળ
- (B) રૂપાંતરની તારીખે વ્યાજબી-બજારમૂલ્ય અને ખરીદ-પડતર અથવા સૂચકાંકિત ખરીદ-પડતરનો તફાવત મૂડી-લાભ તરીકે અને વેચાણ કિંમત અને રૂપાંતરની તારીખે વ્યાજબી બજારમૂલ્ય વચ્ચેનો તફાવત ધંધા અથવા વ્યવસાયથી નફો તથા લાભના શિર્ષક હેઠળ
- (C) વેચાણકિંમત અને ખરીદ-પડતરનો તફાવત મૂડી લાભ તરીકે
- (D) વેચાણ-કિંમત અને ખરીદ-પડતરનો તફાવત ધંધા અથવા વ્યવસાયથી નફો તથા લાભ શીર્ષક હેઠળ

ROUGH WORK

SEAL